

Sociologický ústav
Akademie věd ČR

Zdroje dat členěných dle pohlaví

+ praktické ukázky

Marie Pospíšilová

Markéta Švarcová, seminář pro GfP, 23.1.2025

Úvod

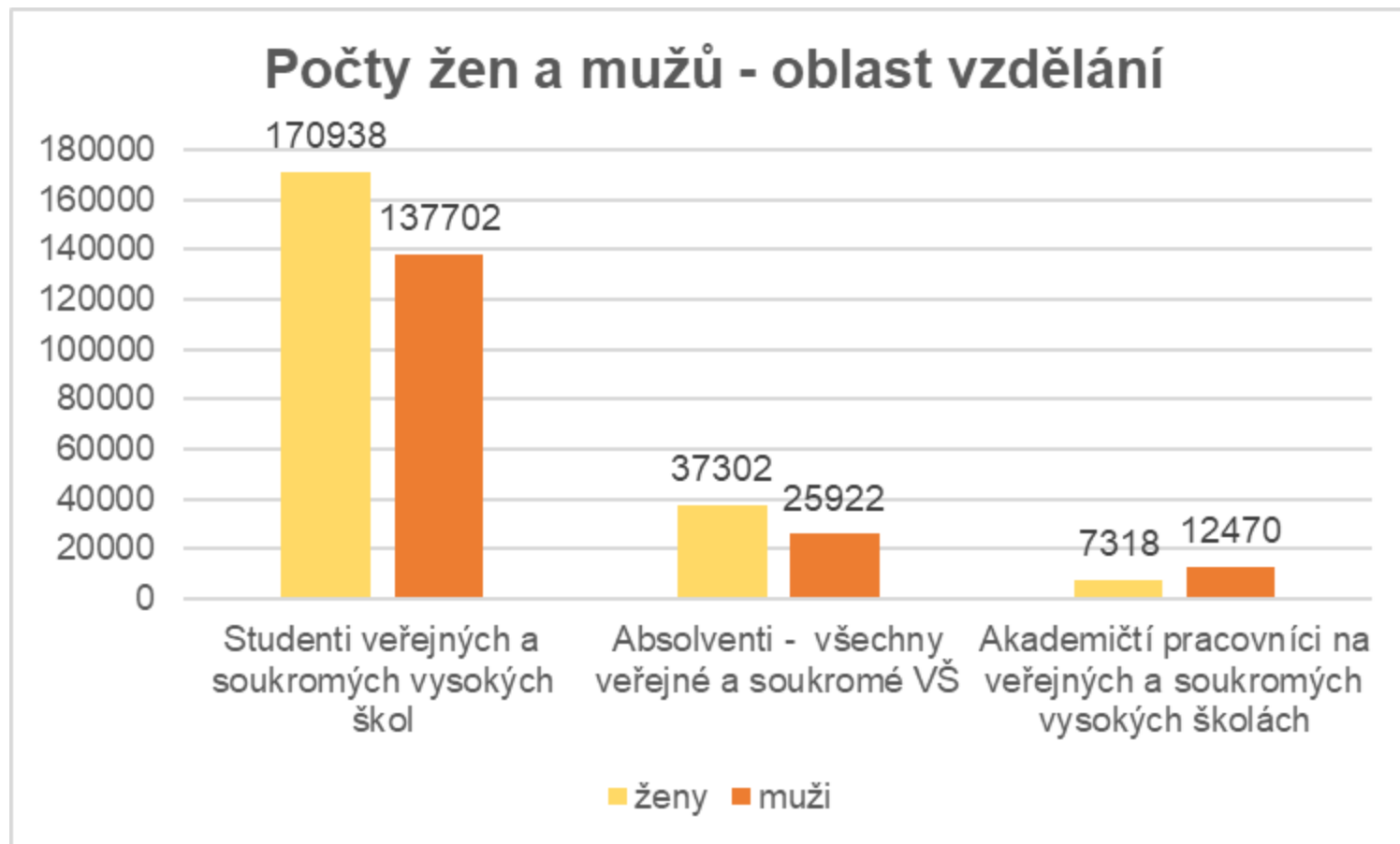
- Představení
- Dotazník - [odkaz na dotazník](#)
- **Význam členění dat dle pohlaví**

*Při řešení jakéhokoliv společenského problému by analýza dat a informací měla být vždy členěna dle pohlaví. Jen tak je totiž možné odhalit **existující nerovnosti**, jejich **příčiny** a hledat efektivní **řešení**.*

- Další možné osy
 - věk, vzdělání, etnicita/rasa/migrační status/země původu, socioekonomické postavení apod.
- Genderově segregovaná data jsou ta o jedincích, ne o ekonomikách, podnicích apod.

Příklad

- zdroj dat MŠMT/ČSÚ, rok 2023 a školní rok 2023/24

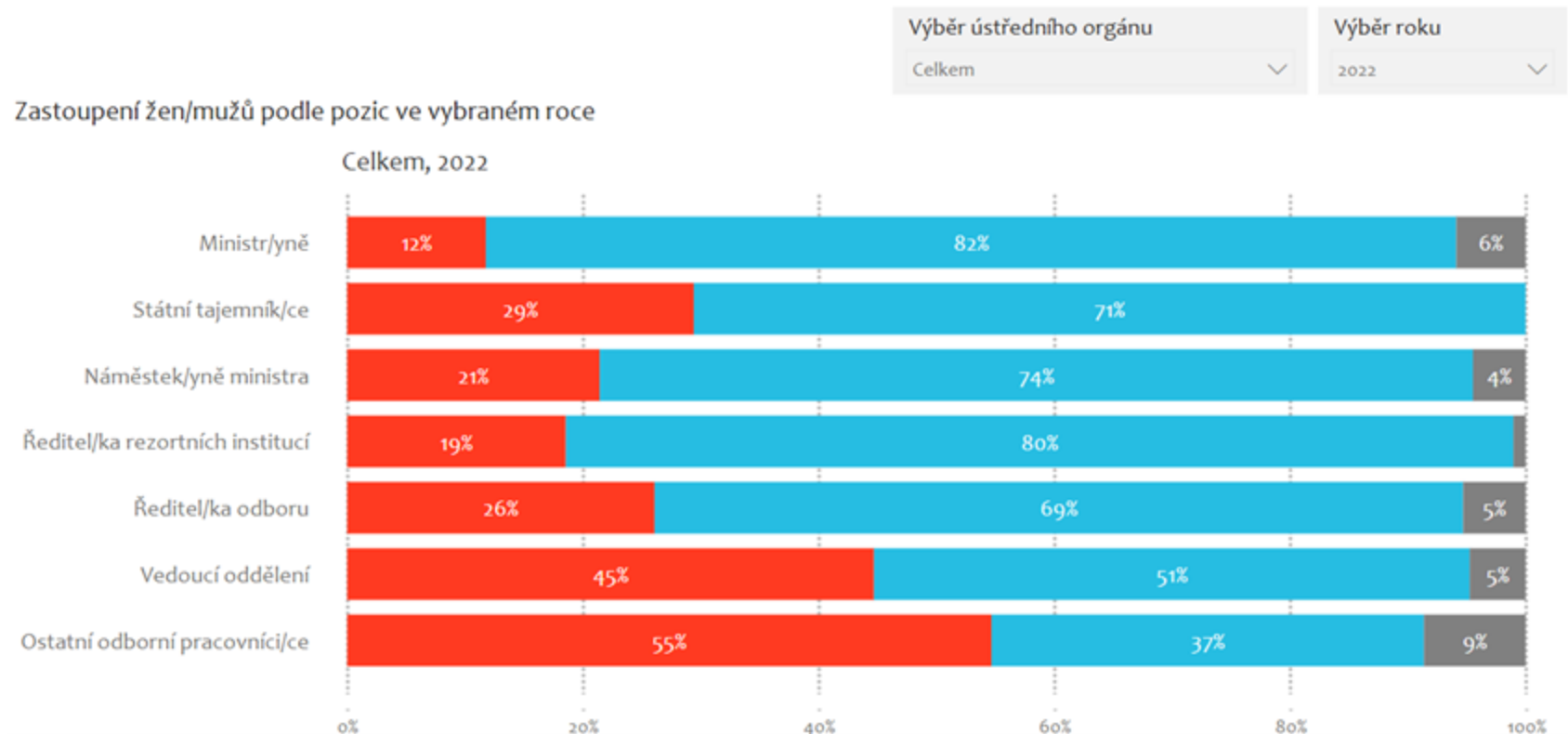
Podíl žen ve vybraných oblastech

	podíl žen
Studenti veřejných a soukromých vysokých škol	55,4 %
Absolventi - všechny veřejné a soukromé VŠ	59,0 %
Akademičtí pracovníci na veřejných a soukromých vysokých školách	37,0 %

Příklad

- Zastoupení žen a mužů ve vedoucích pozicích veřejné správy ([zdroj ÚV, dostupné na SDG data](#)), možnost podívat se na zastoupení v jednotlivých rezortech

27.1.5 Zastoupení žen/mužů ve vedoucích pozicích veřejné správy, 2017–2022

Představované databáze

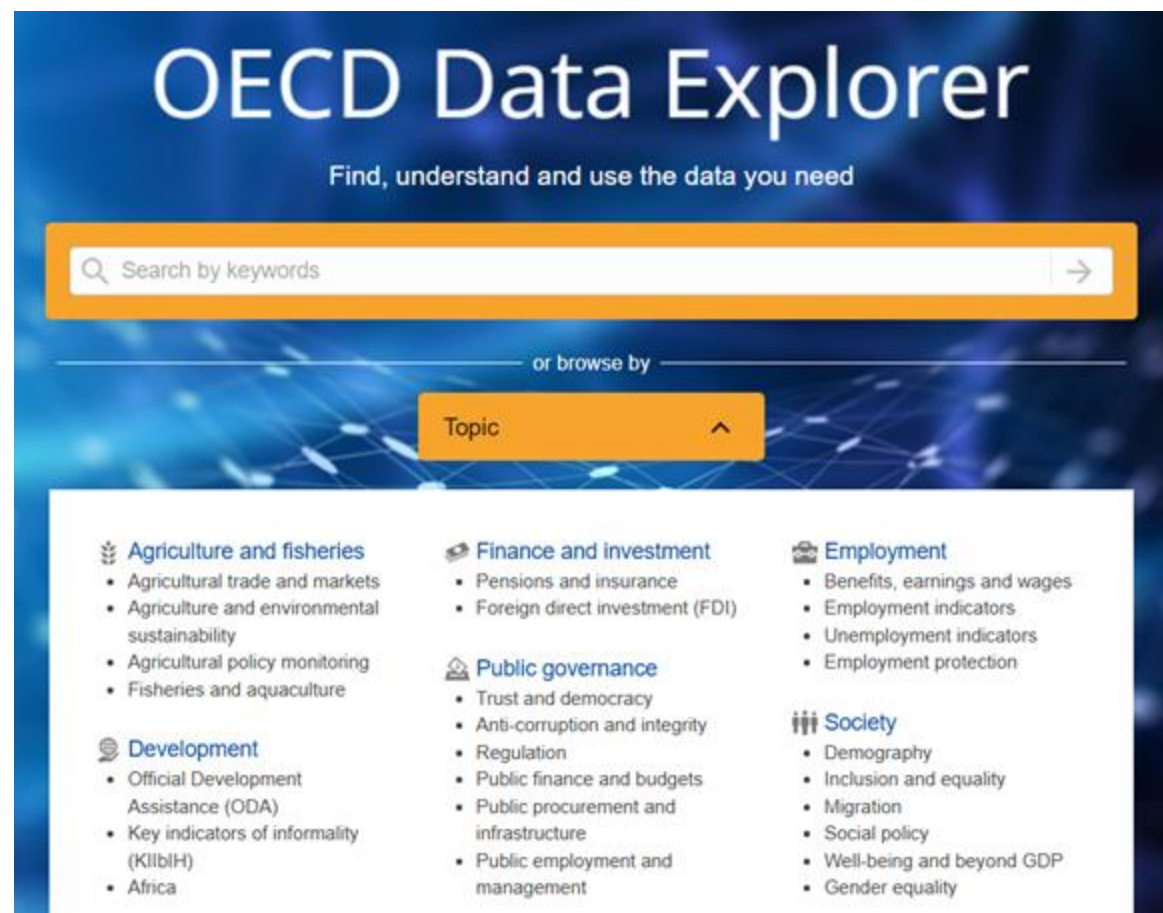
- mezinárodní srovnání
- základní ekonomické a sociální ukazatele
- online dostupnost pro veřejnost (ovšem jen základní třídění, ne u všech proměnných)
- OECD, Eurostat, ČSÚ a EIGE

OECD

- data od **národních statistických úřadů** a z dalších ověřených zdrojů včetně vlastních dotazníkových šetření
- sběr dat **ročně** nebo méně často, některá šetření ad hoc
- je možné **mezinárodní srovnání**
 - 38 OECD členských zemích, další nečlenské země a regiony světa
- dostupnost dat **online zdarma**
- **Na webu** jsou dostupná pouze **základní třídění dle pohlaví**, někdy spolu s věkem a nejvyšším dosaženým vzděláním a tato třídění **nejsou dostupná systematicky u všech indikátorů**. Podrobnější nebo tematicky zaměřená data nejsou vždy sledována kontinuálně. Mikrodata nejsou volně dostupná.

OECD - databáze

- [odkaz](#)
- možnost vyhledávat témata, nebo témata předem daná

OECD – témata a proměnné

- [Agriculture and fisheries](#) (MZe)
- [Economy](#) (MPSV, MF)
 - Employed population by age groups
 - Employment rate
 - Labour force participation rate
 - Population outside the labour force
 - Working-age population
- [Education and skills](#) (MŠMT, MPSV)
 - Actual salary of teachers and school heads - full dataset
 - Earnings differences by gender, by age group and educational attainment level
 - Adults' educational attainment distribution, by age group and gender
 - Distribution of students in vocational education and training programmes by level of education
- [Environment and climate change](#) (MŽP)
 - Mortality, morbidity and welfare cost from exposure to environment-related risks
 - Patents - technology development
- [Finance and investment](#) (MF, MPSV)
 - Income and poverty of older people
 - Pension replacement rates
 - Pension wealth
 - Pensions at a glance
- [Health](#) (MZ)
 - Body weight
 - Food supply and consumption
 - Tobacco consumption
 - Health status
 - Healthcare utilisation
 - Life expectancy
 - Mental healthcare
 - Perceived health status
- [Public governance](#) (bez genderového třídění)
- [Industry, business and entrepreneurship](#) (bez genderového třídění)
- [Science, technology and innovation](#) (MPO)
 - R&D personnel by sector of performance and formal qualification
 - ICT Access and Usage by Individuals
- [Employment](#) (MPSV, MF)
 - Average duration of unemployment
 - Employed population by age groups
 - Employment by permanency of the job
 - Employment rate
 - Full-time and part-time employment
 - Incidence of low and high pay
- [Society](#) (MZ, MPSV, MZV)
 - Current well-being
 - Income and poverty of older people
 - International migration database
 - Time use
- [Regional, rural and urban development](#) (MMR)
 - Adult training - Regions
 - Demographic indicators by urban-rural typology
 - Fertility - Regions
 - Life expectancy - Regions
 - Population by age and sex - Local areas
- [Transport](#) (bez genderového třídění)
- [Taxation](#) (bez genderového třídění)

OECD - databáze

- Po rozkliknutí konkrétního tématu
- Filtr “sex” - zobrazí se pouze ty proměnné, kde je možné třídění dle pohlaví

OECD Data Explorer

Search by keywords →

Filters

- Topic ¹
- Reference area *
- Measure *
- Unit of measure *
- Sex *
 - ☐ Total (T) ⁽¹⁾
 - ☐ Female (F) ⁽¹⁾
 - ☐ Unknown (U) ⁽¹⁾
 - ☐ Male (M) ⁽¹⁾
- Commodity
- More filters (9)

Applied filters ¹

Topic: × Agriculture and fisheries ×

Clear all filters ×

34 results

Sort

Agri-environmental indicators: all data

The OECD database of agri-environmental indicators (AEIs) provides the latest and most comprehensive set of indicators for 38 OECD member countries, 5 non-OECD European Union member states and 11 emerging economies: Argentina, Brazil, Canada's Province of Quebec, India, Indonesia, Kazakhstan, the Philippines, the Russian Federation, South Africa, Ukraine and

Dimensions: Reference area, Measure, Erosion risk level, Water type, Nutrients, Unit of measure, Time period

Agricultural Policy Monitoring and Evaluation: all data

This dataset and predefined summary tables are a complement to the report Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2024, which monitors agricultural policy developments in 38 OECD member countries, 5 non-OECD European Union member states and 11 emerging and developing economies: Argentina, Brazil, Canada's Province of Quebec, India, Indonesia, Kazakhstan, the Philippines, the Russian Federation, South Africa, Ukraine and

Dimensions: Reference area, Measure, Commodity, Unit of measure, Time period

Agricultural greenhouse gases emissions

Dimensions: Reference area, Measure, Time period

- Každá proměnná má “dimensions” (dle kterých lze třídit)

Employment in fisheries, aquaculture and processing

This dataset contains information on the number of fishers (marine coastal, marine deep-sea, inland, subsistence), fish farmers, and fish processors working in each country. Data are broken down by working status (part-time, full-time, occasional) and sex.

Dimensions: Reference area, Working domain, Sex, Working status, Time period

OECD - databáze

- Příklad *Employment in fisheries, aquaculture and processing*
- overview-table-chart
- další třídění, zde například:
 - time period
 - reference area (státy)
 - working domain (oblast práce, sektor)
 - sex
 - working status (full time, part time,...)
- příklad pro ČR, dle pohlaví, dostupná data (pouze Aquaculture, Processing)
 - table
 - chart (timeline)

OECD Data Explorer

< Back to the search results

Applied filters 1 Sex: >Female Working status: Total Time period: Start 2010

Filters

- Time period
- Reference area
- Working domain
- Sex
- Working status

1376 data points

Overview Table Chart

Labels Download Developer API Full screen

Employment in fisheries, aquaculture and processing

This dataset contains information on the number of fishers (marine coastal, marine deep-sea, inland, subsistence), fish farmers, and fish processors working in each country. Data are broken down by working status (part-time, full-time, occasional) and sex.

Unit of measure: Persons

Topic: Agriculture and fisheries > Fisheries and aquaculture

Number of unfiltered data points: 48142

Last updated: March 08, 2024 at 7:53:06 PM

© Employment in fisheries, aquaculture and processing OECD

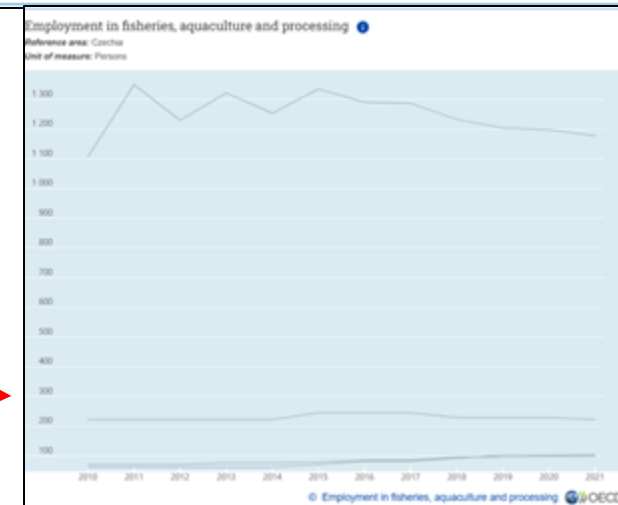
Employment in fisheries, aquaculture and processing

Reference area: Czechia

Unit of measure: Persons

Time period		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Working domain	Sex												
Aquaculture	Male	1 107	1 350	1 230	1 322	1 254	1 335	1 291	1 287	1 233	1 204	1 198	1 178
Aquaculture	Female	223	223	223	223	223	246	246	246	230	230	230	223
Processing	Male	72	72	72	77	77	79	87	87	97	97	100	100
Processing	Female	63	63	63	63	63	71	83	83	93	103	103	105

© Employment in fisheries, aquaculture and processing OECD

OECD - praktická část

- Najděte proměnnou relevantní pro Vaši činnost/Váš sektor
 - možná inspirace viz seznam proměnných
- Zkuste si vytvořit nějakou tabulku/graf apod. z této proměnné
- Jaký má význam členění dle pohlaví?
- Překvapilo Vás něco?
- V čem by to bylo využitelné ve Vaší práci?

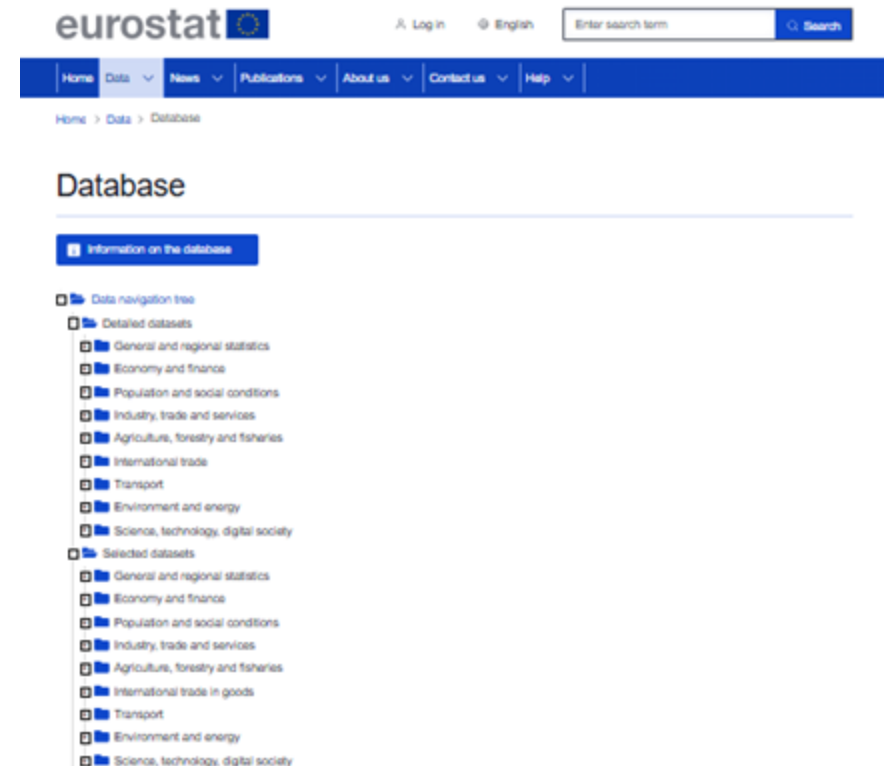
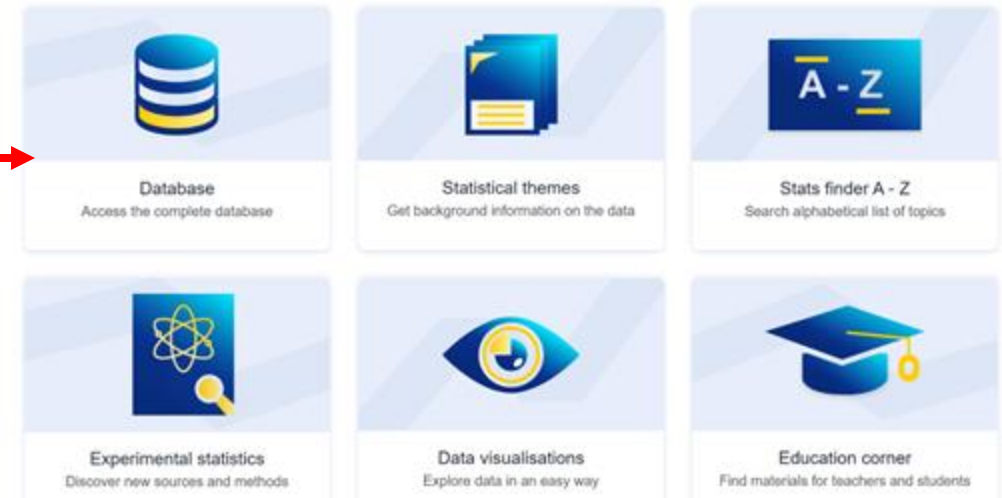
Eurostat

- statistický úřad EU
- Eurostat shromažďuje **data z celé EU** a upravuje je do porovnatelné podoby
- v ČR dodává data ČSÚ
- frekvence sběru dat až na výjimky **každoročně**
- srovnání **zemí EU** plus vybrané státy mimo EU (liší se dle tématu/otázky)
- dostupná pouze základní třídění; přístup k primárním datům je omezený

Eurostat - data

- [odkaz](#)
- většina materiálů nebere v potaz gender (to je hlavně v datové databázi)
- datová databáze — [odkaz](#)
 - je patrné, že mnohdy data nejsou za individua, ale za celé země, ekonomiky nebo regiony

Explore data

Eurostat - database - proměnné dle pohlaví

- např. *Employment and social policy indicators*
- informace dělené dle pohlaví označení “by sex” nebo “male” a “female”

Social protection performance monitor - indicators (tespm)	
Persons at risk of poverty or social exclusion (sdg_01_10)	
At-risk-of-poverty rate (tespm010)	
At-risk-of-poverty threshold for a single household (tespm020)	
Severe material and social deprivation rate (tespm030)	
Persistent-at-risk-of-poverty rate (tespm150)	
Relative median at-risk-of-poverty gap (sdg_10_30)	
Inequality of income distribution (tespm151)	
Children at risk of poverty or social exclusion (tespm040)	
Impact of social transfers (excluding pensions) on poverty reduction by sex (tespm050)	
At risk-of-poverty rate for the population living in (quasi-)jobless households (tespm060)	
In-work at-risk-of-poverty rate (tespm070)	
Long-term unemployment rate by sex (tesem130)	
Early leavers from education and training, age group 18-24 (tesem020)	
Youth unemployment ratio (15-24) (tespm080)	
Young people neither in employment nor in education and training by sex (tesem150)	
Employment rate of older workers, age group 55-64 (tesem050)	
At risk of poverty or social exclusion rate for elderly (65+) (tespm090)	
Median relative income of elderly people - EU-SILC survey (tespn020)	
Aggregate replacement ratio (tespm100)	
Self-reported unmet need for medical care by sex (tespm110)	
Healthy life years at 65 - males (tespm120)	

Eurostat - database – proměnné dle pohlaví

eurostat

 Log in

 English

Home Data ▾ News ▾ Publications ▾ About us ▾ Contact us ▾ Help ▾

Enter search term
sex

 Search

Active filters

sex

Showing 1 - 11 out of 3927 results

Sort by: Relevancy ▾

 Subscribe ▾

PRODUCTS

– Data (2615)

- ☐ Datasets (2563)
- ☐ Thematic sections (52)

– News (309)

- ☐ Euro indicators (206)
- ☐ News articles (103)

– Publications (1003)

- ☐ Statistics Explained articles (315)
- ☐ Statistical books/Pocketbooks (289)
- ☐ Manuals and guidelines (131)
- ☐ Statistical working papers (131)
- ☐ Leaflets and other brochures (44)
- ☐ Statistical reports (35)
- ☐ Flagship publications (24)

Datasets [Selected datasets]

Population and social conditions

CODE: teilm010 | UPDATED: 16 January 2025

Unemployment by sex

Match found in: Dimension: "Sex"

Unemployed persons comprise persons aged 15 to 74 who were without work during the reference week, were currently available for work and were either actively seeking work in the past four weeks or had already found a job to start within the next three months.

 Access dataset

 Download data

 Show in data tree

 Access metadata

Geopolitical entity (reporting): **Multiple (37)**

Time frequency: **Monthly**

Unit of measure: **Thousand persons** [+ Display more](#)

Eurostat - database – zajímavé proměnné

Population and social conditions

- Demography, population stock and balance (MPSV, MF)
 - Life expectancy at birth by sex
 - Mean age at first marriage by sex
- Population projections
- Migration (MZ, MV)
 - Proportion of population by age group, sex and citizenship
 - Median age of residents by sex and country of birth
 - Immigration by age group, sex and citizenship
 - Emigration by age group, sex and country of birth
 - Acquisition of citizenship by age group, sex and former citizenship
- Health (MZd)
 - Healthy life years by sex
 - Self-perceived health by sex, age and income quintile
 - Severity of bodily pain by sex, age and country of birth
 - Persons reporting an accident resulting in injury by sex, age and educational attainment level
 - Self-reported use of prescribed medicines by sex, age and educational attainment level
- Education and training (MŠk)
 - Mobile students from abroad enrolled by education level, sex and field of education
- Pupils enrolled in early childhood education by sex, type of institution and intensity of participation
- Classroom teachers and academic staff by education level, programme orientation, sex and age groups
- Number of foreign languages known (self-reported) by sex
- Labour market (MPSV)
 - Jobless households by sex
 - Long-term unemployment rate by sex
- Income and living conditions (MPSV)
 - At-risk-of-poverty rate by sex
- Social protection

Eurostat - database

- například “employment rate by sex”, popis proměnné
- třídění dle roku a státu (obvykle), plus pohlaví
- možnosti zobrazení
 - table, line, bar, map

Home > Database > Tables on EU policy > Employment and social policy indicators > Employment performance monitor - indicators

Employment rate by sex

Online data code: tesem010 | DOI: 10.2908/tesem010 | last update: 12/12/2024 23:00 | view: FULL

Source of data: Eurostat (tsi_emp_a)

Show description

Selection Customise your dataset

Row: Geopolitical entity (reporting) 41/41 values displayed

Column: Time 19/19 values displayed

Dimensions: Sex Total

Time frequency: Annual

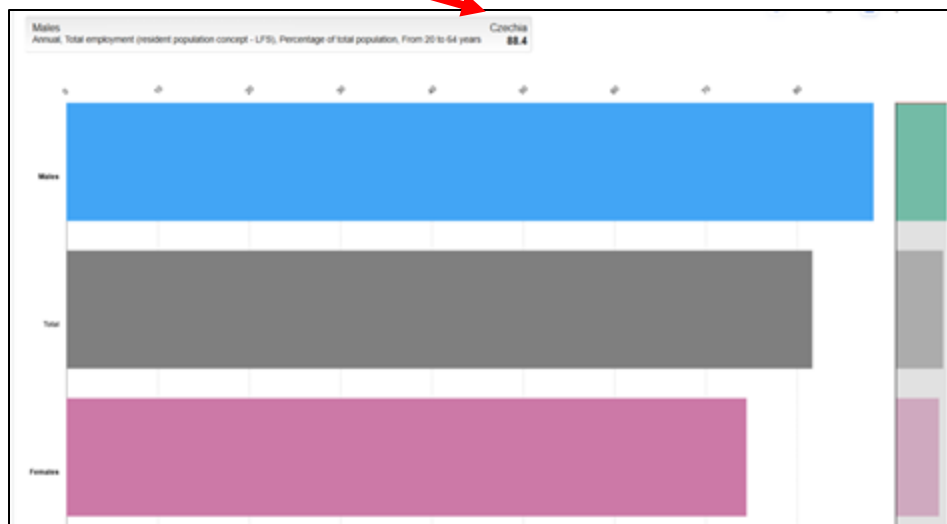
Employment indicator: Total employment (resident population concept - LFS)

Unit of measure: Percentage of total population Age class: From 20 to 64 years

Table | Line | Bar | Map

Format options Highlight Quick selection Default view Share / bookmark Download Help

SEX	Total	Males	Females
OECD	75.3	80.4	70.2
European (mean - 27 countries (from 2020))	74.7	79.7	69.8
Euro area - 20 countries (from 2020)	-	-	-
Euro area - 19 countries (2019-2020)	-	-	-
Belgium	72.1	75.9	68.3
Bulgaria	76.2	79.9	72.4
Czechia	81.7	88.4	74.9
Denmark	79.6 (n)	82.6 (n)	77.8 (n)
Estonia	81.1	86.9	75.2
Finland	82.1	82.3	80.9
France	79.1	84.2	74.3
Germany	87.4	77.4	97.4
Greece	76.3 (n)	75.7 (n)	85.4 (n)
Ireland	74.4 (n)	77.2 (n)	71.7 (n)
Italy	76.8	74.6	80.9
Latvia	86.3	76.9	95.5
Lithuania	79.5	84.2	75.2
Malta	77.5	79.1	75.9
Netherlands	78.5	79.2	77.7
Poland	74.9	78.2	71.6
Portugal	86.7	85.2	88.1
Romania	81.3	87.7	75.0
Slovakia	85.5	87.4	83.6
Slovenia	77.3	81.1	73.5
Spain	77.9	83.8	72.0
Sweden	78.9	80.9	76.9
Switzerland	88.7	78.2	99.1
United Kingdom	77.5	80.9	74.0

Eurostat - praktická část

- Najděte proměnnou relevantní pro Vaši činnost/Váš sektor
 - možná inspirace viz seznam proměnných
- Zkuste si vytvořit nějakou tabulku/graf apod. z této proměnné
- Jaký má význam členění dle pohlaví?
- Překvapilo Vás něco?
- V čem by to bylo využitelné ve Vaší práci?

Český statistický úřad

- Zaostřeno na ženy a muže
- Ženy a muži datech
- Genderové statistiky – web czso.cz
- DataStat
- Další zdroje z ČSÚ

Zaostřeno na ženy a muže

- <https://csu.gov.cz/produkty/zaostreno-na-zeny-a-muze-2023>
- sběr dat od 1993
- periodičita 5 let
- možnost časového srovnání
- cíl: tvorba politik a legislativy opřené o reálná data
- naposledy vydáno v roce 2023 a vychází ze sběru dat v roce 2022, v rámci dat za EU 27 proběhl sběr dat v roce 2021
- různé zdroje - např.:
 - VŠPS – SD čtvrtletně
 - EUROSTAT
 - Sčítání lidí, domů a bytů
- možnost mezinárodní srovnání – např. u VŠPS koresponduje s definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce, data EUROSTATu
- dostupné online zdarma

Kapitoly ročenky ZŽM:

- ZŽM je členěna do deseti kapitol:
 1. Obyvatelstvo, rodiny, domácnosti
 - Struktura obyvatelstva dle pohlaví, domácnosti s dětmi, narození dětí dle věku matky, osoby ohrožené chudobou
 2. Zdraví (MZ)
 3. Vzdělávání (MŠMT)
 - Segregace
 4. Práce a mzdy (MPO, MPSV, MF, MK, MZV, MZe)
 - GPG, podíl zaměstnaných na ČÚ ve srovnání zemí v EU, pracovní smlouvy uzavřené na dobu určitou v zemích EU
 5. Sociální zabezpečení
 - Důchody
 6. Soudnictví, kriminalita (MS, MV)
 - Výživné
 7. Veřejný život a rozhodování (MO)
 - Počet žen a mužů dle pozic v armádě
 8. Věda, výzkum a inovace (MŠMT)
 9. Informační společnost (MMR)
 - Přístup k internetu
 10. Doprava (MD)

Ženy a muži v datech

- Brožura
 - Poslední vydání v roce 2023
 - Publikováno každé 3 roky
 - ÚV a ČSÚ
 - Kapitoly členěné dle struktury Strategie RŽM
 - Graficky zpracované
 - Nabízí interpretaci
 - Zdroje z jednotlivých rezortů
 - dostupné online zdarma
- https://www.tojеровnost.cz/wp-content/uploads/2024/01/FINAL-ZaMvD_2023_.pdf

Kapitoly:

- Demografické charakteristiky
- Práce a péče
- Rozhodování
- Bezpečí
- Zdraví
- Poznání
- Společnost
- Vnější vztahy

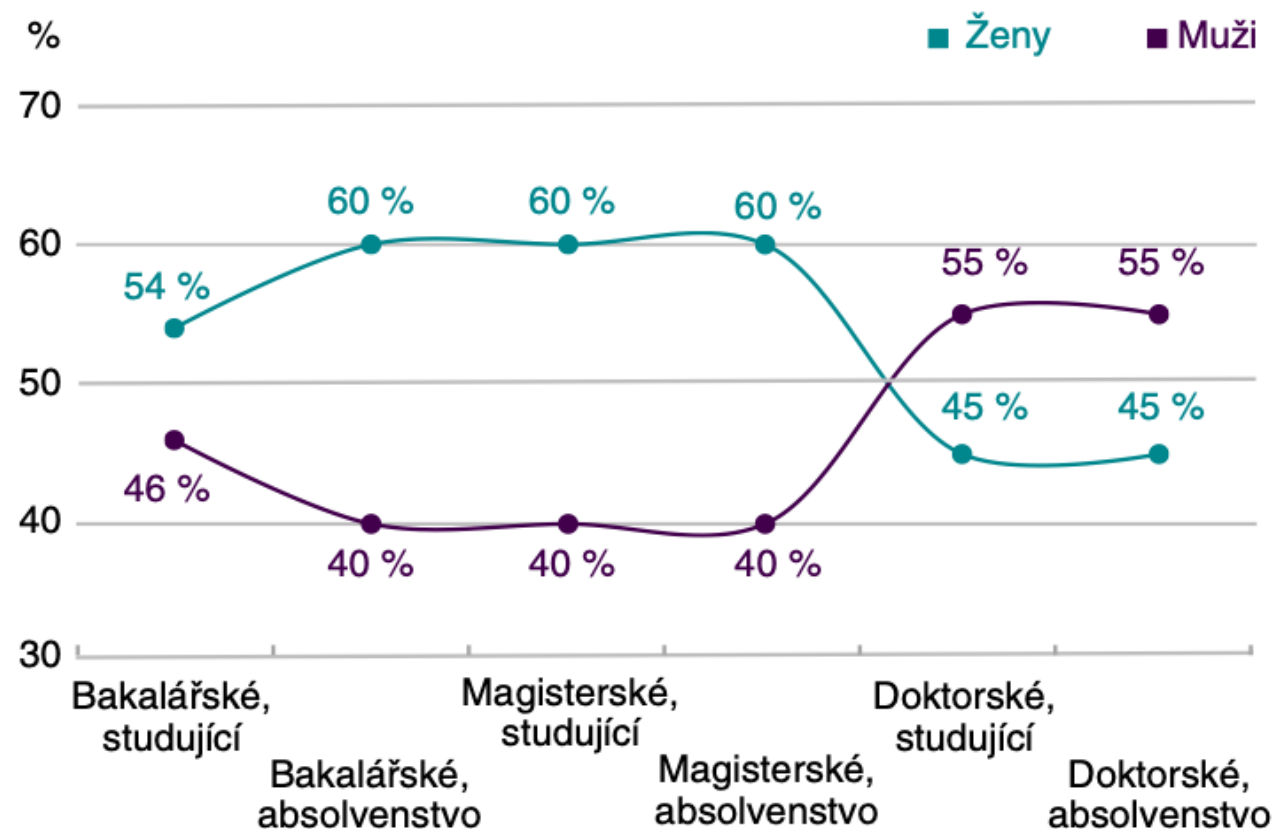
**Elektronická
verze publikace**

Př. 1: Srovnání zastoupení žen a mužů na stupních studia VŠ

- Z dat z MŠMT
- zpracováno ve spolupráci s NKC
- data z roku 2022

Srovnání zastoupení žen a mužů na stupních studia VŠ, 2022.
Hodnoty jsou uvedené v procentech.

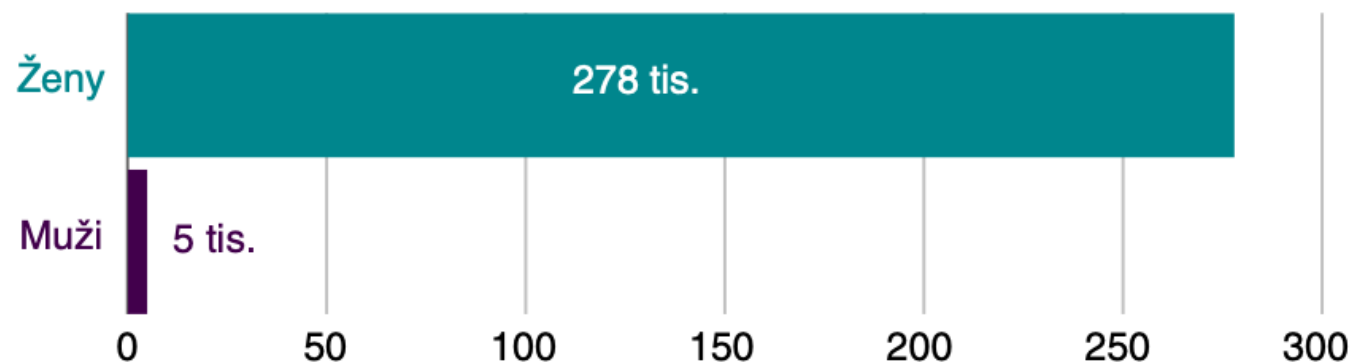

Zdroj dat: MŠMT, 2023; NKC - gender a věda, 2022.

Př. 2: Příjemci a příjemkyně RP

- vlastní zdroje z ČSSZ (MPSV)
- data z roku 2022

Příjemkyně a příjemci rodičovského příspěvku, 2022.
Hodnoty jsou uvedené v tisících.

Zdroj dat: MPSV, 2023.

Př. 3: Pět nejčastějších státních občanství cizinců a cizinek

- zdroje z ŘSCP (MV)
- data z roku 2023

Pět nejčastějších státních občanství cizinek a cizinců, 2022.

Hodnoty jsou uvedené v tisících.

Zdroj dat: Ředitelství služby cizinecké policie, 2023.

WEB ČSÚ aktuálně

[Statistiky](#)[Databáze a aplikace](#)[Metodika](#)[Sběr dat](#)[O ČSÚ](#)[Hledat](#)

[Český statistický úřad](#) > [Statistiky](#) > [Lidé](#) > Ženy a muži

Ženy a muži

Počet žen a mužů,
demografické události

Zaměstnanost a mzdy žen
a mužů

Vzdělávání žen a mužů,
věda a digitalizace

Zdraví žen a mužů

Sociální zabezpečení žen a
mužů

Soudnictví, kriminalita žen
a mužů

Ženy a muži v
rozhodovacích procesech

- <https://csu.gov.cz/zeny-a-muzi>

DataStat

 **ČESKÝ
STATISTICKÝ
ÚŘAD**

DataStat

Ověřovací provoz

 Nápověď

 Kontakty

 CS

 (Nepřihlášený uživatel)

 Tabulky podle témat

 Seznam tabulek

Nalezeno 1007 položek

 Sbalit vše

 Rozbalit vše

 Moje

 Lidé

 Obyvatelstvo

 Sčítání lidu, domů a bytů

 Ženy a muži

 Společnost

 Regiony a země

 Ekonomika

 Hospodářská odvětví

<https://data.csu.gov.cz/datastat/dash>

EIGE – European Institute for Gender Equality

= Evropský institut pro genderovou rovnost

- agentura EU, která byla založena v roce 2010 a sídlí ve Vilniusu v Litvě
- cíl: podpora a posilování genderové rovnosti v EU a členských státech
- sestavuje **Gender Equality Index** – každoročně (naposledy 2024, z dat 2023)
 - - celkově EU, jednotlivé země – umožňuje srovnání
- každý rok jiný *thematic focus* – Green transition
- interaktivní, nástroje jako *Index game*
- vydává dílčí reporty a studie (**EIGE surveys**) - nepravidelně
- vydává podklady pro politická opatření (**EU policies and strategies**)
 - – nepravidelně
- dostupné online zdarma
- <https://eige.europa.eu>

Gender Equality Index

- 7domén:
 1. Násilí (MS, MV)
 2. Práce (MPSV, MZ)
 3. Zdraví (MZ, MŽP)
 4. Moc (MZV, MO)
 5. Čas (MD, MK)
 6. Vědění (MŠMT)
 7. Finance (MPO, MF, MMR)
- <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2024/CZ>

EIGE: Gender Statistics Database

- ✓ EIGE surveys →
- ✓ EU policies and strategies →
- ✓ Thematic areas →
- ✓ Beijing Platform for Action →
- ✓ Gender Equality Index →
- ✓ Women and men in decision-making →
- ✓ Gender-based violence →
- ✓ Gender mainstreaming →

- <https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/eige>

EIGE Surveys

- ad hoc výzkumy
- obvykle 1x ročně
- záložka *Data talks* – články interpretující zjištění na základě Surveys
- možnost filtrování dle klíčových slov
- různé tematické zaměření – např.:
 - Pracujících pro digitální platformy
 - Genderové nerovnosti v neplacené péči
- <https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/eige>

Gender Statistics Database

[Browse Gender Statistics](#) [Data talks](#) [FAQs](#) [About](#) [Search](#)

EIGE surveys

332 indicators

🔍 Filter:

Filter all indicators by typing 3 letters at least

✓	Survey on gender equality and socio-economic consequences of Covid-19	→
✓	Survey of platform workers	→
✓	Survey of gender gaps in unpaid care, individual and social activities	→

This theme presents the results from the following surveys carried out by EIGE:

‘Survey on gender equality and socio-economic consequence of Covid-19’. The focus of the survey was to explore changes in paid and unpaid work for women and men during the pandemic, and the implications for gender equality. The survey was carried out in June-July, 2021 in all EU Member States.

‘Survey of platform workers’. Platform workers are workers who use online platforms (e.g. Uber, Wolt, Bolt) to access Cooki

EU policies and strategies

137 indicators

🔍 **Filter:** ⓘ
Filter all indicators by typing 3 letters at least

- ✓ **European Pillar of Social Rights** →
- ✓ **EU Gender equality strategy 2020-2025** →
- ✓ **Barcelona Strategy** →

The “**EU Policies and Strategies**” entry point covers indicators that help monitor the progress made by EU Member States towards the achievement of targets set out in key policies and strategies adopted at EU level.

The EU is committed to mainstream a gender perspective in all policies so even where the headline targets are gender-neutral, all indicators for which gender is a relevant dimension include a breakdown by sex so that the gender perspective can be taken into account. The following policies/strategies are currently covered:

- European Pillar of Social Rights
- Barcelona Targets on early childhood education and care for 2030
- Gender Equality Strategy Monitoring Framework

Beijing Platform for Action

- významný mezinárodní dokument přijatý na Čtvrté světové konferenci o ženách, která se konala v Pekingu v roce 1995
- představuje globální rámec pro dosažení rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen ve všech oblastech života
- Platforma identifikovala 12 klíčových oblastí, kde je potřeba jednat, aby se zlepšila situace žen:
 1. Chudoba žen
 2. Přístup ke vzdělání a odborné přípravě
 3. Zdravotní péče žen
 4. Násilí na ženách
 5. Ženy a ozbrojené konflikty
 6. Ekonomické příležitosti žen
 7. Ženy ve vedoucích a rozhodovacích pozicích
 8. Mechanismy na podporu rovnosti
 9. Lidská práva žen
 10. Ženy a média
 11. Ženy a životní prostředí
 12. Dívky a jejich potřeby

Gender Equality Index data from 2013–2024

- excelový soubor uživatelům uvádí údaje potřebné k výpočtu indexu rovnosti žen a mužů
- některé proměnné jsou prezentovány odlišně – např. ukazatel chudoby (ukazatel 8) je pro výpočet považován za míru NE-ohrožení chudobou, zatímco v rozhraní indexu se údaje vztahují k míře ohrožení chudobou
- nutné přečíst *Methodological report*
- <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2024/CZ>

Praktické cvičení

Téma: Horizontální a vertikální segregace žen a mužů ve Vaší oblasti

1. na úrovni vzdělání:

- horizontální – počet žen a mužů studující obor relevantní Vaší oblasti
- vertikální – podíl žen, které dokončí magisterský obor relevantní Vaší oblasti

2. na úrovni trhu práce:

- počty žen a mužů ve Vaší oblasti
- podíl žen v rozhodovacích pozicích ve Vaší oblasti
- GPG ve Vaší oblasti

3. kontext mezinárodního srovnání – srovnání se zemí postsovětského bloku

4. identifikace bariér – interpretace dat

5. návrh řešení - v kontextu Vaší agendy

Další zdroje: Český sociálněvědní datový archiv

- [odkaz](#)
- datový katalog [Dataverse](#)
- zajímavá data z českého prostředí
- pouze primární data, ale také výzkumné zprávy (dobře přehledný zdroj, ale nemožnost přizpůsobit potřebám)
- příklady výzkumů
 - Život během pandemie (např. <https://doi.org/10.14473/CSDA/K3JG2Q>)
 - chování lidí během pandemie
 - nejnovější vlny výzkumu zatím nejsou dostupné (Život k nezaplacení)
 - data [RILSA/VÚPSV](#)
 - [Výběrové šetření romské populace](#)
 - výzkumy o rodině: [Bezdětní a postoje k rodičovství 2020](#), [Neúplné rodiny 2019](#), [Rekonstituované rodiny 2018](#)
 - o konspiracích (<https://doi.org/10.14473/CSDA/ZKWKVZ>)
 - CVVM
 - [Společnost nedůvěry 2023](#) - téma konspirace
 - [CVVM duben 2024](#) (téma Názory veřejnosti na roli muže a ženy v rodině, Názory občanů na vybraná opatření v rodinné politice – duben/květen 2024)
 - aplikace na časové řady (cvvmapp.soc.cas.cz), lze dát třídění dat dle pohlaví

Další zdroje: Další výzkumy

- většinou není gender jako hlavní proměnná
- některé výzkumy jsou tematické, neopakují se
- [GGP \(Generations and Gender Programme\)](#)
 - mezinárodní výzkumný projekt, který sbírá a veřejně poskytuje data z výzkumů týkajících se zejména genderových aspektů společenského života a vztahů mezi generacemi
- některé z výzkumů [Eurobarometr](#)
 - např. [Gender stereotypes](#), ale i další
 - série průzkumů veřejného mínění, organizované Evropskou komisí, v členských i kandidátských zemích
 - data jsou dostupná v německém Gesis archivu (<https://www.gesis.org/>)
- HBSC ([Health Behaviour in School-aged Children study](#))
 - možné sledovat genderové aspekty v životě mládeže
- SHARE ([Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe](#))
 - genderové aspekty života seniorů
- některé výzkumy [ESS](#) (The European Social Survey)
 - např. [Gender in Contemporary Europe: Rethinking Equality and the Backlash](#) (česká data ještě nejsou k dispozici)
- [World Values Survey](#)
 - možné jednoduché online analýzy na <https://www.worldvaluessurvey.org/WVSONline.jsp>

Další zdroje: Ad hoc výzkumy

- výzkumy na specifická témata, která nejsou součástí velkých databází
- **klady**
 - velmi konkrétní témata, která se jinak nezkoumají
 - často rychlost publikace dat
- **možná úskalí**
 - mnohdy nejasná metodologie
 - někdy neznalost sociologických metod (například zavádějící otázky, dvojznačné otázky, účelově interpretovaná data apod.)
 - většinou nemožnost mezinárodního a časového srovnání
 - mnohdy nereprezentativní (například výzkum mezi “kontakty” dané organizace) - není možnost zobecnění na celou populaci
 - úskalí online dotazování (jsou skupiny osob, které nejsou online, pro některá témata nevhodné)

Materiály a odkazy ke zmiňovaným datům

- Materiál [Zdroje dat členěných dle pohlaví](#)
- [Analýzy z dat Eurostatu](#) (třídění dle témat a roku vydání)
- [OECD publications](#)
- [Gender Equality Index](#)
- [Gender Equality Index data 2013 – 2024](#)
- [EIGE - Gender Statistics Database](#)
- [Zaostřeno na ženy a muže 2023](#)
- [Ženy a muži v datech 2023](#)
- [Web ČSÚ - genderové statistiky](#)
- [DataStat - aplikace ČSÚ](#)

další materiály ke genderově senzitivním metodám na [GILL HUB](#)

Zdroje dat členěných dle pohlaví

Ať již řešíme jakýkoli společenský problém, např. nízký podíl žen mezi podnikajícími, analýza informací a dat by měla být vždy členěna podle pohlaví. Jen tak je totiž možné odhalit existující nerovnosti, jejich příčiny a hledat efektivní řešení.

Pokud bychom sledovali pouze data agregovaná, nemuseli bychom si všimnout důležitých faktorů, které mohou vysvětlit různé zachování žen nebo mužů v určitých oblastech nebo různou míru využití určitých typů programů či podpor ženami a muži.

Analýza dat členěných dle pohlaví nám může poskytnout důležitý vhled do genderových nerovností v podnikání. Zároveň je potřeba si všimnout dalších kategorií, jako je např. věk, dosažené vzdělání, etnická nebo migrační status.

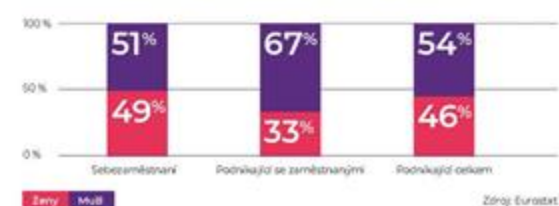
Stejně původu, či postavení v podnikání/socio-ekonomický status, které mohou mít vliv na situace podnikajících. Problémem však může být nedostupnost dat členěných dle pohlaví a zároveň dle dalších kategorií.

V tomto dokumentu přibližujeme vybrané databáze, publikující data členěná dle pohlaví, které je možné využít při analýze a plánování či hodnocení podpory podnikání, ale i dalších opatření.

Počty podnikajících dle pohlaví ve 2. čtvrtletí 2024 v tis.

Podíl podnikajících dle pohlaví ve 2. čtvrtletí 2024 v %

Děkuji za pozornost

Marie.Pospisilova@soc.cas.cz

Marketa.Svarcova@soc.cas.cz

Sociologický ústav
Akademie věd ČR

